

Příloha k protokolu o SZZ č..... Diplomant: **D a s t y c h o v á Lucie**

Vysoká škola: **PF JU České Budějovice** Aprobace: **NJ – OV/ZŠ**

Katedra : **pedagogiky a psychologie** Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: **25.7.2007** **PhDr.Olga Jílková**

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE **Některé náročné situace u žáků na II. stupni ZŠ** **a možnosti jejich zvládnání**

Zvolené téma mělo přinést konkrétní poznatky o percepci náročnosti situací dospívajícími a jejich zvládnání, a to v závěru docházky do ZŠ/ což bylo i předmětem osobního zájmu autorky i celkového zadání práce/.

Autorka vyšla z odborné literatury zabývající se z různých úhlů pohledu náročnými životními situacemi obecně, zrekapitulovala způsoby vyrovnávání s nimi, vnitřní a vnější faktory je usnadňující. Specifikovala vývojové období žáka II. stupně ZŠ, tedy období puberty – především z hlediska školních, ale i vývojových požadavků, z pohledu některých psychologických teorií. Uvedla hlavní pravděpodobné náročné situace: fungování ve skupině, v rodině, dopad hodnocení školních výsledků na osobnost dospívajícího. Zabývala se i způsoby vyrovnávání s náročnými situacemi. To vše logicky zpracovala v teoretické /převažující/ části práce zároveň s odkazy na použité literární zdroje.

Praktická část práce je zaměřena na konkrétní situace, které jsou považovány za náročné pro dospívající žáky na ZŠ, jejich možný výskyt. Formulovala šest základních hypotézách /týkajících se situace ve škole, v rodině, v oblasti vztahů, k vlastní osobě, dále možnosti nacházení sociální opory/. Pro ověření hypotéz byl realizován výzkum na základní škole v 8. ročníku, a to u 48 žáků. Vlastní metodika spočívala v užití několika metod: 1/Standardizovaný dotazník JEPI, 2/Vlastní dotazník (vytvořený na základě předvýzkumu provedeného na ZŠ – žáci volně sdělovali názory na výskyt náročných situací) zaměřený na zjištění náročných situací na čtyřech úrovních /škola, rodina, spolužáci, osobní situace – každá oblast obsahovala 6 položek, u kterých žáci zaznamenávali odpovědi na stupnici od 1 do 6, součástí dotazníku byl i souhrn možné sociální opory ze strany různých subjektů, 3/ Nedokončené věty, 4/ Statistické metody.

Autorka pečlivě zpracovala zjištěné údaje, vytvořila přehledné tabulky, po sumarizaci náročných situací pro žáky zjišťovala i způsoby nalézání opory, provedla výpočet interkorelací, výsledky adekvátně interpretovala. Zajímavé je zjištění, že v případech instrumentálního charakteru, kdy je třeba něco zařídit, vylepšit, zorganizovat, se dospívající obracejí na rodinu, se svými pocity - osamělostí, smutku, nedostatku lásky – hledají oporu spíše u kamarádů.

Práce má logickou stavbu, opírá se o poměrně bohatou literaturu, je zpracována přehledně. Autorka prokázala, že je schopná pracovat výzkumně. Práce doplnila určité informace o náročných situacích žáků ZŠ /sledované skupiny/ – nelze však provést

jejich zobecnění, zjištění platí zřejmě jen pro sledovaný vzorek osob. Žáci jsou zřejmě traumatizováni situacemi v rodině, které je emočně zatěžují – hádky rodičů, rozvod. Překvapivě se ukázalo, že ve škole známky nepůsobí výraznější traumata, překvapivější je skutečnost, že žáci však v závěru docházky do ŽŠ stojí před rozhodovacím procesem týkajícím se první směrové volby povolání, ten pro ně náročnou situaci představuje. Zajímavé je zjištění, že více vyhledávají sociální oporu dívky, dále i žáci se zvýšenou úrovní neuroticismu /což se dalo očekávat/.

Diplomantka prokázala, že je schopna pracovat s materiálem, vytvořit určitý projekt výzkumu, provést vyhodnocení a vyvození závěrů. Podle mého názoru je práce přínosná svými výsledky, je dobře upravená a zpracovaná, splňuje daná očekávání. Přehled literatury je velmi podrobný, přehlednost zvyšují i přiložené materiály – užité dotazníky, statistické výpočty. Formální úprava je pěkná, celkové zpracování přehledné.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- Čemu lze přičítat rozdíly v percepci náročných situací mezi chlapci a dívkami?
- Je zřejmé, že jsou poměrně traumatizující rozhodovací procesy – je možné nějaké vedení žáků v tomto směru?

v ý b o r n ě

Návrh na klasifikaci diplomové práce : .....

PhDr. Olga Jílková

.....
podpis vedoucího diplomové práce

Českých Budějovicích 25.7.2007
V .....dne .....

Stupeň kvalifikace: výborně velmi dobře dobře nevyhověl